

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

29 Exceptione casus fortuiti, an renunciari possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

cenfurarii, sed satis est, quòd illud sit res immobilis, & verè quocannis reddere possit tantam, vel maiorem quantitatem reddituum, quàm sit census impositus, ut consuluic idem Navar. cons: 9, numer: 1, decens. par: 1, & Card Tolet. eod: lib: 5, c: 47, vers. secundò, ut sint. post med.

Quantùm † verò ad censuum justam estimationem, observanda est Provinciae consuetudo, ipsaque communis hominum estimatio, quæ cuilibet rei iustum pretium definire solet. *l. pretia ff: ad l. falc. Sylvestr, in verb: usura: 2: q: 12: vers: 1. Navar: d: conf: 9. n. 2. Covar. lib. var. res. sol. c. 9. lib. 3. n. 6. vers. ex quibus & Grass. dict. decis. 118. n. 25.* Et communi vsu videmus, quòd valoris pretii prædiorum, nec reddituum eorundè, dummodò tantùm reddant, quantum sufficiat ad census solutionem, non sit diligens inquisitio, & & communis provinciae vsus est attendendus, ex supra deductis.

Aliam ponit conditionem Navar. eod. com. de usur. n. 85. vers. quinta, quòd, & nu. 95. quòd census in toto, vel parte redimi potest, quæ non legitur in Pii V. constit. Et in extrau. Mart. V. & Calixti III. de empt. & vend. habetur, † quòd venditoribus data fuerat facultas, atque gratia, quòd ipsum annum censum in toto, vel in parte pro eadem summa, quàm ab ipsis emptoribus receperat, quancumque vellent, libere extinguere, & redimere possent, & si ita inter contrahentes fuerat conventum, conventio erat servanda. Sed hodie non puto, opinionem Navar. veram, cum sit expressè contra formam, eiusdem constit. quòd pro parte redimi possit, sed pro eodem pretio, ut ibi in

eod. constitut. §. sicut etiam, & Card. Tolet. de instrukt. sacerdot. lib. 5. cap. 45. in fin.

Creditor † enim non tenetur invitè dividere creditum, & partem recipere, tutor. §. lucius ff: de usur: & fruct: & Bart. in l. quidam. n. 2. ff. si cert. pet. puto tamen, quòd pacto inter partes convento, legitime & non contra formam constitutionis posset apponi conditio, † & facultas censum in toto, vel parte redimendi, quia non repugnat constitutioni; & contractus ex conventionem legem accipiunt. Bar. in l. si ut certò §. nunc videndum. ff. commod. pluresque alias conditiones ponit Navar in eo, com. de usur, gl. 2. sub numer 90. cum pluribus seqq. & Greg. de Valent, tom. 3. disput. 5. quæst. 22. de cens. punct. 7. vers. dico tertio, quæ sonant potius in pactum & non invalidant contractus, sed pro non adjectis habentur, quia nullius sunt momenti; ut in constitutione, ibi, nullo modo valere voluimus, & ibi, irrita sit, & nulla; plura enim pacta, si apponantur in census constitutione, sunt nulla, quæ tamen non invalidant contractum.

Exceptioni † casus fortuiti, nisi eius, qui venit ex natura contractus, renunciari non potest, & facta non tenet, contra regulam sed & si. §. quæsitum. ff. si quis caut. Navar. eod. com. de vsu. d. n. 90. & tenet idem Navar. quòd constitutus censum obligari non debet, de non alienanda re censui supposita, sine consensu eius, qui censum acquisivit, quia auferret liberam facultatem de rebus suis disponendi contra naturalem æquitatem, qua rerum suarum quilibet est moderator, & arbiter. In

In alienatione autem res censualis cum suo onere transit, & dicta conditio contractui emphiteutico convenit, cum bona emphiteutica irrequisito domino alienans cadat à jure suo, glo. in l. fin. in verb. cadat, & ibi Bart. C. de jur. emphit. & Ias. in l. 2. n. 15. eod. tit. & contractus censualis in hoc est eiusdem naturæ, cuius est contractus emphiteuticus, sed tamen in pluribus differt.

32 Primò, quia obligatus ad annum perpetuum censum, si non soluerit per mille annos, non cadit à jure contractus constitutus ubi gl. in ver. juxta ratam. extra de relig. dom. Ias. in l. 2. num. 41. C. de jur. emphit. Bar. in l. 1. §. 1. ff. de publ. & Covar. c. 7. num. 1. vers. nam. e. si. lib. 3. var. res. sol. emphiteuta verò cessansolvere pensionem ecclesiæ biennio & privatis triennio, cadit à jure suo. c. ult. ext. de loca. l. 2. C. de sacr. san. Eccles. & Covar. eo. n. 1. vers. ex hac. verò.

33 Secundò, si emptor census, in alienatione prædii, super quo est census impositus, omnibus aliis emere volentibus est præferendus; prævia denunciatione vnius mensis & quidquid aliter senserit Navar. eo. com. de usur. n. 92. ubi inquit, quòd suâ sententiâ justè potuisset hæc conditio omitti; salva tanti viri auctoritate, meo iudicio dicta conditio maximam habet justiciam, & æquitatem, quoniam emens censum, vel sibi non bene consulit, aut vult esse certus qualitatis vendentis, quia, si est litigiosus, aut nihil aliud possidet, quàm prædium, quod censui supponere intendit, quòd aliis anterioribus creditoribus posset esse obligatum, aut aliàs sic tam

malæ conditionis, ut vix aliquis secum de emptione, aut venditione tractare velit, nam, qui cum alio contrahit, vel est, vel esse debet non ignarus conditionis ejus, cum quo contrahit; l. qui cum alio. ff. de reg. jur. ne is, à quo quis emit censum, vendat prædium viro, quo mediante detrimentum patiat; jure merito omnibus aliis præferri debet, quia alteri per alterum non debet iniqua conditio inferri, & quidquid contra teneat Navar, poterit venditor census obligari ad denunciandum emptori census conditionem, quibus res censui supposita sit vendenda, & ad expectandum per mensem, dominumque census, omnibus aliis præferendum ad formam dictæ constitutionis. §. ubi autem arg. text. in l. non dubium C. de leg. sed ex natura contractus emphiteutici regulariter non tenetur venditor ad denunciandum, & dominum directum præferendum.

34 Pluribus tamen modis in venditione prædii census suppositi potest creditor census detrimentum pati. Primò si vendatur personæ litigiosæ, aut aliàs malæ conditionis, cum litigiosi vel adulationibus animos Principum sibi concilient, vel detrahendo fratribus suis infamiæ notam ingerant, vel inter fratres discordiam seminando seditionem nunquam facere cessent, c. hoc habet: §. ecce quare: 46: dist.

35 Secundò, si vendatur pauperi, quia primò se ipsum, & familiam suam paternam sustinere tenetur. l. præses: C. de servit: & qui non habet, dare non potest. l. nemo plus juris: ff. de reg. jur. l. traditio: ff. de acq. rer. dom: c. nuper, §. nos autem: ext. de donat. inter vir: & vxor:

36 Tertio, si vendendo potentiori, quoniam